

§ 7 čís. 11 zák. o poz. úř. zvláště povolán, by bděl nad zachováním všech omezení, jež přídělce stihají buď hned podle zákona samého (část II příd. zák.), nebo podle přídělové listiny (§ 23 příd. zák.) jako přídělce anebo podle zákona úvěrového jako dlužníka z poskytnutého mu výsadního úvěru, a toto dozorčí právo Státního pozemkového úřadu nad přídělcem a jeho zemědělským i finančním hospodářstvím (§ 51 příd. zák. podle čís. 2 tohoto § dokonce i nad jeho soukromým životem) na přidělené půdě, jež je spolu nutně i dozorem nad přidělenou půdou, vyžaduje ke své účinnosti, by jen jemu, pokud se týče příslušné Obvodové úřadovně jako jeho orgánu příslušelo právo posouditi, zda se zákon ohledně přidělené půdy řádně plní, zejména tedy také zda příslušná omezení jsou zachována, pokud se týče zda podmínky stanovené v přídělové listině (v zákoně) pro odpadnutí oněch omezení jsou splněny — vyjma ona, že zákon v některém případě výslovně přenesl tu kterou určitou funkci na orgán jiný, jako na př. v § 53 příd. zák. Z toho plyne, že příslušné omezení, uložené přídělci přídělovou listinou (§ 23 příd. zák.), o něž i v tomto případě jde, ježto podle stálé a neúchylné judikatury nejvyššího soudu i schválení zcizení podle § 7 nový doslov zák. (schválení smlouvy, kterou vlastník zabraného majetku odprodává část osobě třetí) není než zkráceným přídělem — může býti v knihách vymazáno jen na základě listiny vystavené Státním pozemkovým úřadem, pokud se týče příslušnou Obvodovou úřadovnou, v níž k tomu svolení dáno. Výjimka byla by možná opět jen tam, kde zákon výslovně něco jiného předepsal, čehož pro tento případ není. Zřejmě jest, jak a kde musí ochranu hledati strana, která se tím, že Státní pozemkový úřad jí vydání takové listiny odepře, cítí stíženou: nezbývá jí, než by si stěžovala k nejvyššímu správnímu soudu.

Čís. 9965.

Co si stát podle § 150 (2) platového zákona ze dne 24. června 1926, čís. 103 sb. z. a n. a § 69 (2) vládního nařízení ze dne 5. března 1927, čís. 15 sb. z. a n. administrativně sráží ze služebních platů, nelze započísti do existenčního minima, které jest zákonem zaručeno zaměstnancům, o něž jde, na ochranu proti exekuci pro jiné pohledávky, než pro pohledávky státu zmíněné v poslední větě druhého odstavce § 150 platového zákona a § 69 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n.

»Platový přídavek«, jenž byl povolen usnesením vlády ze dne 14. prosince 1927 na základě § 67 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n., jest podle § 69 (1) písm. b) téhož nařízení vyňat z exekuce a nezapočítává se při zjišťování příjmu podrobeného exekuci.

(Rozh. ze dne 5. června 1930, R II 200/30).

Návrhu poddlužníka (ředitelství státních drah), by byla zrušena exekuce zabavením jedné třetiny důchodů, které měl dlužník jako železniční zřízenec, soud první stolice vyhověl, rekursní soud

návrh zamítl. D ů v o d y : Nepopřeně má dlužník Antonín Z. jako železniční zřízenec tyto zabavitelné příjmy: a) mzdu 685 Kč, b) platový přídavek 17 Kč 50 h, celkem 702 Kč 50 h měsíčně. Z toho činí zabavitelných 75% 526 Kč 86 h, takže zbývá jako způsobilý předmět exekuce 26 Kč 86 h měsíčně. Neprávem má usnesení první stolice za to, že tak zvané administrativní srážky mají býti dříve odečteny ze služebního platu. Tato otázka byla dříve řešena § 9 zákona ze dne 21. dubna 1882, čís. 123 ř. zák. Podle platného práva (§ 150 platového zákona a § 69 (2) nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n.) mají administrativní srážky za všech okolností býti vymáhány. Avšak tímto předpisem není řešena otázka, zda administrativní srážky mají dříve ze služebního platu býti odečteny. Podle názoru rekursní stolice jsou směrodatné v této otázce tyto úvahy: daně a sociální příspěvky jsou závazky, které stíhají příjmy zaměstnance; tyto závazky nesouvisejí s pracovní smlouvou, již uzavřel zaměstnanec se zaměstnavatelem. Tyto srážky byly zavedeny výlučně v zájmu zaměstnanců. Tyto dávky snižují příjmy zaměstnanců, zaměstnavatel nemá na tom přímého zájmu. Z těchto důvodů nemají administrativní srážky býti odečteny, dokud zákon nenařizuje opak.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y :

Dovolacímu rekursu nelze upřít oprávněnost. Jde především o otázku, zda-li t. zv. administrativní srážky, o nichž se zmiňuje § 150 platového zákona ze dne 24. června 1926 čís. 103 sb. z. a n. a § 69 (2) vládního nařízení ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n. mají býti odečteny při výpočtu oné částky služebního platu, která jest podrobena exekuci podle zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n., doplněného zákonem ze dne 2. července 1924 čís. 177 sb. z. a n., se zřetelem ke změnám provedeným v § 150 platového zákona a v § 69 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. V dovolacím rekursu se případně zdůrazňuje, že tuto otázku jest řešiti podle platných předpisů a nikoliv — jak učinil rekursní soud na základě úvah o povaze závazků a dávek, jež prý jsou administrativně sráženy výlučně v zájmu zaměstnanců. § 150 (2) platového zákona a shodně s ním i § 69 (2) vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. ustanovuje, že předpisy o exekuci na služební a na odpočivné platy zaměstnanců uvedených v odstavci (1) a na zaopatřovací platy jejich pozůstalých neplatí pro administrativní srážky ze služebních a odpočivných platů těchto zaměstnanců a ze zaopatřovacích platů jejich pozůstalých, jde-li o pohledávky státu ze služebního nebo pensijního poměru nebo se zřetelem na tento poměr. Tomuto ustanovení nelze rozuměti jinak, než že pohledávky státu ze služebního nebo z pensijního poměru nebo se zřetelem na tento poměr mohou býti administrativně sráženy z platů služebních, odpočivných a zaopatřovacích a že pro tyto administrativní srážky neplatí jinak platné předpisy o omezení exekuce na řečené platy. Předpisem § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n. jest dlužníku zaručen volný příjem

6.000 Kč ročně a nelze zajisté mluvit o »volném příjmu« ve příčině oněch částek, které stát, jsa k tomu podle platných předpisů oprávněn, dlužníku administrativně srazí ze služebního platu a vůbec mu je nevyplatí. Z řečeného vysvítá dále, že předpisy § 150 (2) platového zákona a § 69 (2) vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. o administrativních srážkách mají též smysl a účel, jako dřívější ustanovení § 9 zákona ze dne 21. dubna 1882, čís. 123 ř. zák., o němž se zmiňuje rekursní soud, a že tyto předpisy byly vydány v zájmu veřejném, nikoliv jen v zájmu zaměstnanců. Z toho všeho důsledně plyne závěr, že částky, které si stát podle § 150 (2) platového zákona a § 69 (2) vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. administrativně srazí ze služebních platů, nemohou býti započítány do existenčního minima, které jest zákonem zaručeno zaměstnancům, o něž jde, na ochranu proti exekuci pro jiné pohledávky, než pro pohledávky státu zmíněné v poslední větě druhého odstavce § 150 platového zákona a § 69 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. Dovolacímu rekursu jest dále přisvědčiti i v tom, že t. zv. platový přídavek, který byl podle úředního sdělení ředitelství státních drah ze dne 6. února 1930 povolen usnesením vlády ze dne 14. prosince 1927 na základě § 67 vládního nařízení č. 15/1927 sb. z. a n., jest podle § 69 (1) písm. b) téhož nařízení z exekuce vyňat a nezapočítává se při výpočtu příjmu podrobeného exekuci. V §§ 67 a 124 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. bylo vládě vyhrazeno, by určila, zda, za jakých podmínek a v jaké míře přísluší vzhledem ke zvláštní povaze železniční služby zvláštní služební přídavek. O takový zvláštní služební přídavek tu právě jde. Ale tento zvláštní přídavek není služebním platem pomocného zaměstnance železničního, jehož služební plat se skládá podle výslovného ustanovení § 113 vládního nařízení čís. 15/1927 sb. z. a n. jen z denního platu, určeného podrobně v § 114, a z výchovného, nýbrž jest to zvláštní příjem služební, který není uveden v § 69 (1) pod písm. a) vládního nařízení č. 15/1927 sb. z. a n. a jest tudíž podle jasného předpisu § 69 (1) písm. b) z exekuce vůbec vyňat. V projednávaném případě jest povinný podle úředního sdělení ředitelství státních drah ze dne 21. prosince 1929 pomocným zaměstnancem čsl. státních drah. O jeho platových poměrech platí tudíž předpisy části druhé vládního nařízení ze dne 5. března 1927 čís. 15 sb. z. a n., zejména §§ 113 a 114 o služebním platu a §§ 69 a 125 o exekuci na služební platy a o administrativních srážkách. Podle téhož úředního sdělení má povinný služební plat 685 Kč měsíčně, výchovné 175 Kč měsíčně, doplňovací přídavek ženatých 100 Kč měsíčně, přídavek na děti 75 Kč měsíčně a zvláštní platový příplatek 17 Kč 50 h. Administrativní srážky činí 51 Kč 90 h měsíčně. Podle toho, co bylo již vyloženo, lze při výpočtu příjmu podrobeného exekuci přihlížeti jen ke služebnímu platu 685 Kč měsíčně, od něhož jest odpočítati administrativní srážky 51 Kč 90 h měsíčně, takže povinnému zbývá služební plat 633 Kč 10 h měsíčně. 75% z této částky činí 474 Kč 82 h měsíčně neboli 5.697 Kč 84 h ročně, a tento roční příjem musí podle § 1 zákona ze dne 15. dubna 1920 čís. 314 sb. z. a n. zůstat dlužníku volným. Soud prvé

stolice tedy právem zrušil exekuci na plat povinného podle § 39 čis. 2 ex. ř. k návrhu poddlužníkovu. Oprávněnému dovolacímu rekursu poddlužníkovu do změnovacího usnesení soudu rekursního bylo proto vyhověti a usnesení prvního soudu obnoviti.

Čís. 9966.

Žalobu nemanželské matky o náhradu nákladů na nemanželské dítě nelze zamítnouti pro tentokráte z důvodu, že spor o uznání nemanželského otcovství proti žalovanému není dosud právoplatně skončen. V takovém případě bylo by lze přerušiti spor podle § 190 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 6. června 1930, R I 262/30).

Nemanželská matka domáhala se na žalovaném náhrady nákladu na nemanželské dítě, tvrdíc, že žalovaný jest nemanželským otcem dítěte. Procesní soud první stolice žalobu pro tentokráte zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: První soud zamítl pro tentokráte žalobu o zaplacení výživného, které žalobkyně hradila ze svého, ač k tomu byl po zákonu povinen žalovaný z důvodu, že spor proti žalovanému o uznání otcovství k nemanželskému dítěti není dosud právoplatně skončen. První soud vychází z názoru, že podmínkou žalobního nároku jest zjištění otcovství žalovaného k nemanželskému dítěti. Toto zjištění nemůže se však prý státi v souzeném sporu, poněvadž se o uznání otcovství vede spor, takže žalobkyně by nemohla ani učiniti návrh ve smyslu § 236 c. ř. s., soud proto musí vyčkati právoplatné rozhodnutí onoho sporu, a dokud se toto nestalo, jest prý žaloba předčasná. Odvolací soud nesdílí tento názor. Především nehodí se na tento spor rozhodnutí čis. 8229 sb. n. s., neboť v případě tom nejde o zjištění právního poměru, nýbrž jde o utvoření právního stavu, jenž musí předcházeti žalobnímu nároku. Tu ovšem nešlo by pak o předurčující otázku. V souzeném případě jde však o nárok, kotvící v určitém, již trvajícím právním poměru, který třeba jen zjistiti (nikoli utvořiti). Tento právní poměr jest proto předurčující otázkou, kterou, nebýti sporu o této otázce odděleně vedeného, musil by si první soudce sám řešiti. Nárok žalobní tu tedy buď jest nebo není. Je-li tu tento nárok, jest splatný, a žaloba nemůže býti označena jako předčasná z důvodu, že onen právní poměr není dosud právoplatně rozhodnut. Naopak, zde tento právní poměr, jak není sporno, zjištěn byl již dvěma soudními stolicemi, takže podle nynějšího stavu věci lze říci, že žalobní nárok jest dnes právně odůvodněn. Když však nárok jest podle dnešního stavu onoho sporu právně odůvodněn, není nárok, touto žalobou uplatněný, předčasný. Podle toho mohl první soudce již o žalobním nároku rozhodnouti stejně jako by si teprve sám v tomto sporu zjišťoval předurčující právní poměr. Měl-li za to, že není hospodárné ve sporu jednati, ano by se mohlo státi, že v onom sporu bude vyřešena otázka manžel-